

Szkoła Podstawowa nr 184 w Łodzi
im. Ludwika Waryńskiego

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

na rok szkolny
2021/2022

„Nie takie ważne, żeby człowiek dużo wiedział, ale żeby dobrze wiedział, nie żeby umiał na pamięć, a żeby rozumiał, nie żeby go wszystko troszkę obchodziło, a żeby go coś naprawdę zajmowało.”

Janusz Korczak

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.)

Art. 26 - program wychowawczo-profilaktyczny

Art. 26. 1. Szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3–5, 7 i 8, realizują program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz

2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1280)
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48 ust.1, art.54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.
- Konwencja o Prawach Dziecka.
- Karta Nauczyciela.
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

Wstęp

Fundamentem działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca społeczności szkolnej. Wychowanie to zadanie realizowane w rodzinie i w szkole, zatem szkoła powinna uwzględniać wolę rodziców. Zadaniem szkoły jest dbałość o wszechstronny rozwój ku dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej uczniów oraz wspieranie wychowawczej funkcji rodziny. Bardzo istotnym elementem procesu wychowawczego jest ścisła współpraca środowiska rodzinnego ucznia ze szkołą. Rodzina posiada ważne informacje o swoim dziecku, jego funkcjonowaniu i potrzebach. Natomiast nauczyciele dysponują specjalistyczną wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami, które przekazują rodzicom w formie porad, konsultacji czy też prelekcji by wspomóc ich w podejmowanych działaniach wychowawczych. Profilaktyka rozumiana jest jako działania mające na celu zapobieganie niekorzystnym zjawiskom. Są to działania mające na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska. Jest też jednym ze sposobów reagowania na zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Aby oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne były skuteczne nieodzowna jest ścisła współpraca szkoły ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem kierunków i form oddziaływań wychowawczych.

Podczas realizacji program może ulec modyfikacji.

Diagnoza funkcjonowania szkoły

Diagnoza funkcjonowania szkoły została opracowana na podstawie ankiet, analiz dokumentacji szkolnej, rozmów i obserwacji, w tym diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących występujących w środowisku szkolnym, a także raportu z ewaluacji wewnętrznej. Zdecydowana większość uczniów mieszka w okolicy szkoły. Placówka pod względem zasobów ludzkich dysponuje dobrze wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną, która podejmuje się doskonalenia umiejętności z zakresu działań wychowawczych i profilaktyki. Co roku placówka nawiązuje współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i poradniami specjalistycznymi, a także przedstawicielami instytucji dbających o bezpieczeństwo (tj. policja, dzielnicowy) i wymiarem sprawiedliwości (tj. kurator sądowy). Część nauczycieli ukończyło szkolenia specjalistyczne. Ponadto, na terenie szkoły dostępni są pedagog i psycholog.

Zachowania niepożądane zdarzają się w ograniczonym zakresie. Placówka dysponuje dobrymi warunkami lokalowymi. Posiada stołówkę, świetlicę szkolną i profilaktyczną oraz bibliotekę i czytelnię. Na terenie szkoły znajduje się gabinet pielęgniarstwa oraz inspektora BHP. Dużym atutem placówki jest kompleks sportowy, na który składa się kilka sal gimnastycznych, pływalnia oraz boisko do gry w koszykówkę i siatkówkę. Brak ogrodzenia terenu szkoły to słaba strona placówki.

Z przeprowadzonych badań wynika, że uczniowie, rodzice jak i nauczyciele przeważnie są zadowoleni ze swojego stanu zdrowia oraz relacji interpersonalnych, które nawiązują, a także relacji w środowisku szkolnym. Uczniowie oceniają, że mają regularne kontakty ze swoimi rodzicami i aktywnie uczestniczą w życiu rodzinnym. Rodzice natomiast odpowiadają, że rozmawiają ze swoimi pociechami o sprawach szkolnych, wiedza z kim dzieci spędzają czas wolny i na co wydają pieniądze. Nasi uczniowie większość czasu wolnego spędzają na przygotowaniu się do lekcji, niestety pojawia się tendencja do spędzania coraz więcej czasu przed telewizorem bądź komputerem. Ponad połowa uczniów przyznaje, że lubi swoją klasę i nauczycieli, a nieco mniej niż połowa częściowo lubi swoją klasę i nauczycieli. Podobnie uczniowie dążą sympatią szkołę. Zdecydowana większość uczniów deklaruje, że nie ulega presji rówieśniczej. Ankietowani uczniowie przyznają, że znają konstruktywne sposoby radzenia sobie w trudnych dla nich sytuacjach. Nieco ponad połowa uczniów doświadcza pozytywnych sytuacji w szkole, zdarzają się jednak kłótnie i wyzwiska oraz krytyka ze strony rówieśników. Połowa uczniów zadeklarowała, że nikt im nie dokucza. Ankietowani rodzice widzą potrzebą przeprowadzenia zajęć dotyczących samooceny, rozwijania kompetencji osobistych oraz działań profilaktycznych bezpiecznego korzystania z Internetu. Podejmowane działania w większości przynoszą pożądane efekty wychowawcze i należy je kontynuować. Istotną rolę w zakresie skuteczności omawianych oddziaływań odgrywa również dobra współpraca Rady Pedagogicznej i Dyrekcji z Radą Rodziców, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Specjalistyczną Poradnią Wspierania Rozwoju i Terapii, kuratorami, MOPS, Policją, PCK, Parafią, Radą Osiedla i innymi organizacjami pozarządowymi.

Szkoła na bieżąco dostosowuje warunki i metody pracy do aktualnej sytuacji w kraju w związku ze stanem epidemicznym, uwzględniając potrzeby środowiska szkolnego.

Podsumowując, należy utrzymać i wzmocnić współpracę ze środowiskiem lokalnym w zakresie zwiększania poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły. Należy także zintensyfikować działania z zakresu promocji zdrowego stylu życia (w tym podejmowanie działań ukierunkowanych na bezpieczne korzystanie z Internetu), aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz wspierać uczniów w odnajdowaniu i doskonaleniu swoich talentów i pasji. Duży nacisk należy położyć na ponowną integrację uczniów po okresie izolacji związanej z nauką zdalną, w tym rozwijać u uczniów umiejętności społeczne, inteligencję emocjonalną oraz zdolności do kreatywnego myślenia oraz rozwijać pozytywną samoocenę u uczniów. W związku z nadal trwającym reżimem sanitarnym ważne jest też kontynuowanie kształtowania umiejętności radzenia sobie ze stresem.

Ponadto nadrzędne jest dla nas realizowanie kierunków polityki oświatowej na bieżący rok szkolny, które dotyczą obszarów:

- wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,
- wychowanie do wrażliwości na dobro i zło,
- działania na rzecz szerszego udostępniania kanonu edukacji klasycznej, edukacja patriotyczna,
- podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowanie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, zapewnienia wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacjach kryzysowych związanych z pandemią,
- wzmocnianie edukacji ekologicznej.

Dodatkowym elementem diagnozy było badanie ankietowe uczniów, rodziców i nauczycieli pod kątem wiedzy i świadomości na temat wirusa COVID-19.

WNIOSKI DO PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO NA ROK SZKOLNY 2021/2022

sformułowane na podstawie badania ankietowego
przeprowadzonego wśród uczniów Szkoły Podstawowej Nr 184 w
Łodzi, w dniach 3-10 września 2021r.

I Ankieta dla uczniów, zatytułowana „Ankieta dla uczniów klas I- VIII SP 184” składająca się z 7 pytań, została udostępniona uczniom przez portal Librus w dniach 6- 10 września 2021r. W ankiecie wzięło 53 osób z klas starszych oraz 65 osoby z klas młodszych.

Wnioski z przeprowadzonych badań są następujące:

1. **Nie ma potrzeby przeprowadzania częstych i obszernych pogadanek/instruktarzy dotyczących ochrony przed koronawirusem. Wystarczy, że wychowawcy poświęcą na ten temat kilkanaście minut lekcji wychowawczej. Warto przypomnieć dzieciom, że wirus przenosi się też poprzez brudne powierzchnie, gdyż jest to informacja o której słyszało około 2/3 uczniów.**
2. Wskazane jest by w czasie zebrań z rodzicami, wychowawcy przypomnieli, iż mydło i papier toaletowy są zawsze dostępne u Pani Sprzątaczek. Jeśli uczniowie zauważą brak mydła lub papieru, mogą zgłosić to Pani Nauczycielce/Nauczycielowi lub Pani Sprzątacze.
3. **Uczniów, którzy będą ujawniać silny niepokój, lęk przed koronawirusem należy objąć opieką psychologiczną (spotkania z psychologiem w grupie, raz w tygodniu, wtorki lub czwartki w godzinach 14.40-15.25).**

UZASADNIENIE:

- wiedza dzieci o koronawirusie i sposobach ochrony przed jego roznoszeniem jest wysoka. Najmniej dzieci są zorientowane, że wirus może być przenoszony przez brudne powierzchnie (klamki, blaty stołów, klawiatury, itp.).

- zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole tzn. dobrze lub bardzo dobrze (starsze dzieci w 90,6%, a młodsze w 92,2%). Wśród dzieci młodszych nie ma takiego, które bałoby się bardzo koronawirusa, wśród dzieci starszych jest jedno takie dziecko.

- uczniowie podają, że w zdecydowanej większości (ok 90%) są informowani przez nauczycieli o sposobach ochrony przed wirusem, niemniej 5 uczniów z klas młodszych podaje, że w ogóle nauczyciele z nimi o tym nie rozmawiali, a 11 uczniów, że tylko raz (uczniowie z klas młodszych i starszych).

- uczniowie w swobodnych wypowiedziach nie zgłaszali uwag do zasad obowiązujących w szkole, a mających na celu ograniczenie transmisji wirusa. Dość często uczniowie prosili, by nie wracać do nauczania zdalnego. Pojawiły się dwie prośby o papier i mydło w toalecie.

WNIOSKI DO PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO NA ROK SZKOLNY 2021/2022

sformułowane na podstawie badania ankietowego
przeprowadzonego wśród rodziców uczniów Szkoły Podstawowej Nr
184 w Łodzi, w dniach 3-10 września 2021r.

I Ankieta dla rodziców, zatytułowana „Raport covidowy – SP 184 (Rodzice) składająca się z 9 pytań, została udostępniona rodzicom przez portal Librus w dniach 3 - 10 września 2021r. W ankiecie wzięły udział 234 osoby.

Wnioski z przeprowadzonych badań są następujące:

1. Pracownicy szkoły będą przypominać uczniom o celu noszenia maseczek, jednak bez wywierania na dzieci niepotrzebnej presji. Uczniowie i pracownicy szkoły będą mogli skorzystać z darmowych maseczek, dostępnych w portierni, jeśli zapomną własnych.

Uzasadnienie: 92 procent rodziców stwierdziło, że maseczki chronią przed rozprzestrzenieniem COVID, zaznaczając, że należy je nosić w sposób prawidłowy.

2. Wskazane jest utrzymanie wchodzenia do szkoły różnymi wejściami w celu zapobieżenia transmisji wirusa.

Uzasadnienie: Rodzice uczniów są podzieleni niemal równo po połowie w kwestii wchodzenia do szkoły oddzielnymi wejściami. W związku z tym wprowadzanie zmian w organizacji poruszania się po szkole nic nie zmieni (nadal tylko połowa będzie zadowolona).

3. Nie ma potrzeby organizowania szkoleń dla rodziców dotyczących COVID-19, ponieważ posiadają oni duży zasób wiedzy o sposobach rozprzestrzeniania i zapobiegania transmisji koronawirusa. Znają także zasady profilaktyki zdrowotnej.

Uzasadnienie: odpowiedzi udzielone w pytaniach 3, 4 i 5 ankiety potwierdzają, że rodzice:

- są bardzo dobrze zorientowani, jak przenosi się koronawirus (drogą kropelkową prawie 97,8%, przez zakażone powierzchnie 87,9 %, przez dotykание rękoma na których znajduje się wirus do ust, nosa – 72,4%)
- znają sposoby zapobiegania COVID-19 a jako najbardziej skuteczne wskazują wietrzenie pomieszczeń (95,7%), mycie rąk (94,8%) i dezynfekcję rąk (91,4%)
- znają zasady profilaktyki zdrowotnej, która ma zapobiec zakażeniu lub poważnemu przebiegowi COVID, jako najważniejsze wskazując konieczność dbania o zdrowie (regularne kontrole stanu zdrowia oraz regularne leczenie chorób przewlekłych) oraz zachowanie aktywności fizycznej.

4. Nie jest zasadnym wprowadzanie ostrego rygoru sanitarnego, np. w formie przebywania klas w jednej sali. Przeciwnie, należy - przy zachowaniu zasad higieny - zapewnić uczniom warunki dające możliwość ruchu, swobody, przebywania na świeżym powietrzu.

5. Korzystnym byłoby objęcie uczniów, którzy silnie obawiają się koronawirusa wsparciem psychologicznym. Psycholog będzie prowadził w I semestrze spotkania dla chętnych w czwartki w godzinach 14.40-15.25 i poniedziałki 14.40-15.25 ukierunkowane na wypracowanie umiejętności radzenia sobie z lękiem i napięciem wynikającym z sytuacji epidemicznej, oparte o tzw. trening uważności (mindfulness). Zależnie od ilości chętnych – zajęcia mogą być prowadzone oddzielnie dla dzieci młodszych i młodzieży.

Uzasadnienie: z wypowiedzi rodziców wynika, że aż 2/3 dzieci nie obawia się lub w niewielkim stopniu obawia się zarażenia koronawirusem (68,6% badanych). Obawia się zarażenia 25, 9% a silną obawę odczuwa 3,9 % (9 respondentów).

6. Należy przypomnieć uczniom zasady ochrony przed zarażeniem koronawirusem, w taki sposób by nie wzbudzać u dzieci lęku przed chorobą. Dobrym rozwiązaniem byłoby przeprowadzenie przez wychowawców klas krótkiej (do 10 minut) pogadanki o tym, jak zapobiegać rozprzestrzenianiu się wirusa. Ważnym jest by pamiętać o przypomnieniu dzieciom, że wirus może przenosić się przez brudne ręce, a także powierzchnie (stoły, klawiatury, klamki).

Uzasadnienie: w ocenie rodziców 100% dzieci zna bardzo dobrze lub dość dobrze zasady zapobiegania rozprzestrzenianiu się koronawirusa. Zarazem rodzice oczekują w 60, 3 %, że szkoła będzie organizować dla uczniów pogadanki, instruktaże dotyczące ochrony przed COVID-19 (warto nadmienić, że 39,7% opowiada się za nie przeprowadzaniem takich zajęć).

Z ankiet wypełnionych przez uczniów wynika, że najmniej zdają sobie sprawę właśnie z faktu przenoszenia wirusa poprzez zakażone powierzchnie, poza tym prezentują dobry poziom wiedzy na temat koronawirusa.

Warto podkreślić, że w wypowiedziach swobodnych rodzice generalnie pozytywnie oceniali pracę i organizację szkoły w dobie pandemii.

WNIOSKI DO PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO NA ROK SZKOLNY 2021/2022

sformułowane na podstawie badania ankietowego
przeprowadzonego wśród nauczycieli Szkoły Podstawowej Nr 184 w
Łodzi, w dniach 3-10 września 2021r.

I W ankiecie zatytułowanej Raport COVID-19 SP 184 (nauczyciele) składającej się z 10 pytań, wzięło udział 27 nauczycieli (link do ankiety został udostępniony przez portal Librus). Dziewięć pytań miało charakter zamknięty, jedno pytanie charakter otwarty, w formie prośby o wnioski i uwagi dotyczące organizacji pracy szkoły w dobie pandemii.

Wnioski z przeprowadzonych badań są następujące:

1. Wskazane jest dalsze używanie maseczek w częściach wspólnych szkoły. Uczniowie i pracownicy szkoły będą mogli skorzystać z darmowych maseczek, dostępnych w portierni, jeśli zapomną własnych.

Uzasadnienie: 77,8 procent nauczycieli stwierdziło, że maseczki chronią przed rozprzestrzenieniem COVID, zaznaczając, że należy je nosić w sposób prawidłowy. Natomiast 22,2 % uznało, że maseczki nie chronią przed zarażeniem. Nauczyciele są bardziej sceptyczni wobec skuteczności maseczek w porównaniu z rodzicami (92% rodziców wierzy w skuteczność maseczek).

2. Wskazane jest utrzymanie wchodzenia do szkoły różnymi wejściami w celu zapobieżenia transmisji wirusa.

Uzasadnienie: Dwie trzecie nauczycieli uważa, że wchodzenie do szkoły odrębnymi wejściami zapobiega transmisji wirusa. Natomiast 1/3 nauczycieli sądzi, że nie chroni to przed rozprzestrzenieniem wirusa (w porównaniu z rodzicami, zdecydowanie więcej nauczycieli popiera wchodzenie do szkoły oddzielnymi wejściami).

3. Nie ma potrzeby organizowania szkoleń dla nauczycieli dotyczących COVID-19.

Uzasadnienie: odpowiedzi udzielone w pytaniach 3, 4, 5, 9 ankiety potwierdzają, że rodzice:

- są bardzo dobrze zorientowani, jak przenosi się koronawirus (drogą kropelkową 100%, przez zakażone powierzchnie 77,8%, przez dotykание rękoma na których znajduje się wirus do ust, nosa – 63%)
- znają sposoby zapobiegania COVID-19 a jako najbardziej skuteczne wskazują mycie rąk (92%), wietrzenie pomieszczeń (88,9%), dystans społeczny (81,5%) oraz dezynfekcje rąk (77,8%) i **szczepienia (77,8%)**
- znają zasady profilaktyki zdrowotnej, która ma zapobiec zakażeniu lub poważnemu przebiegowi COVID, jako najważniejsze wskazując konieczność dbania o zdrowie (regularne kontrole stanu zdrowia oraz regularne leczenie chorób przewlekłych) oraz zachowanie aktywności fizycznej (dokładnie tak samo jak rodzice).
- 85,2 % nauczycieli nie widzi potrzeby organizowania szkoleń w kwestii COVID (14,8% tj. 4 osoby taką potrzebę widziały).

4. Należy przypomnieć uczniom zasady ochrony przed zarażeniem koronawirusem, w taki sposób by nie wzbudzać u dzieci lęku przed chorobą. Dobrym rozwiązaniem byłoby przeprowadzenie przez wychowawców klas krótkiej (do 10 minut) pogadanki o tym, jak zapobiegać rozprzestrzenianiu się wirusa. Ważnym jest by pamiętać o przypomnieniu dzieciom, że wirus może przenosić się przez brudne ręce, a także powierzchnie (stoły, klawiatury, klamki).

Uzasadnienie:

- z wypowiedzi nauczycieli wynika, że aż 66,7 % z nich obawia się lub bardzo obawia się zarażenia koronawirusem (w porównaniu z 68,6%) dzieci, które w ocenie rodziców nie boją się lub w niewielkim stopniu się tego boją). 25,9 % nauczycieli w niewielkim stopniu obawia się zarażenia, a w ogóle się nie obawia 7,4 %. Można więc ocenić, że proporcje rozkładają się odwrotnie w grupie rodziców (oceniających dzieci) i w grupie nauczycieli.

- większe obawy przed zarażeniem nauczycieli, rozpatrywanych jako grupa, mogą wynikać z wieku oraz stanu zdrowia, jak również przewlekłego pozostawania w sytuacji narażenia na zachorowanie.

- analiza wypowiedzi nauczycieli wskazuje, że w ich ocenie uczniowie mają dość dobrą orientację w kwestiach związanych z ochroną przed transmisją wirusa (wg 63% badanych) – nie jest to najwyższa z możliwych nota, można ją przyrównać do oceny dobry z minusem. Warto zauważyć, że rodzice o wiele bardziej optymistycznie niż nauczyciele oceniają wiedzę swoich pociech na temat koronawirusa - ponad połowa z nich opisała ją jako bardzo dobrą (56,2%), a kolejne 43,3 % jako dość dobrą.

- niemal połowa nauczycieli dostrzega zasadność przeprowadzania z uczniami pogadanek na temat zasad ochrony przed koronawirusem (kolejna połowa nie widzi takiej potrzeby).

- z ankiet wypełnionych przez uczniów wynika, że najmniej zdają sobie sprawę właśnie z faktu przenoszenia wirusa poprzez zakażone powierzchnie, poza tym prezentują dobry poziom wiedzy na temat koronawirusa.

W odpowiedzi na pytanie otwarte, większość nauczycieli pozytywnie oceniła wprowadzone w szkole rozwiązania mające na celu ograniczenie transmisji wirusa (16 osób). Część osób – 4 nauczycieli - postulowała o ścisłe przestrzeganie zasad np. nie wpuszczanie do szkoły dzieci chorych, mierzenie temperatury, ograniczenie poruszania się rodziców po szkole itp. Podobna liczebnie grupa (4 osoby), zwracała uwagę na niemożność realizacji wszystkich wytycznych w warunkach szkolnych np. w kwestii utrzymania dystansu społecznego lub ze względu na dobrowolność poddawania się restrykcjom pandemicznym. Pojawiły się też głosy postulujące o lepszy sprzęt komputerowy, który usprawniłby nauczanie zdalne

Analiza dotychczasowych działań wychowawczo – profilaktycznych

W dotychczasowej pracy wychowawczo-profilaktycznej działania szkoły zostały poprzedzone diagnozą potrzeb uczniów i rodziców oraz diagnozą problemów występujących w społeczności lokalnej z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego,
- ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego,
- wniosków i analiz z pracy zespołów nauczycielskich,
- obserwacji funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym,
- diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących występujących w środowisku szkolnym,

Głównymi formami działań były:

- programy profilaktyczne,
- zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego,
- zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
- zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne,
- zajęcia w ramach godzin wychowawczych,
- procedury udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- wytyczne do pracy Zespołów Wychowawczych,
- procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych,
- strategia działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec dzieci zagrożonych demoralizacją,
- pogadanki dla rodziców,
- wdrożenie Szkolnej Interwencji Profilaktycznej,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli,
- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, fundacjami.

Wizja szkoły

Szkoła stwarza optymalne warunki rozwoju młodego człowieka i przygotowuje do życia we współczesnym świecie. Uczeń to podmiot wychowania, samodzielna rozumna jednostka. Ze względu na podmiotowość dziecka uznajemy jego prawo do godności, autonomii, liczenia się z jego możliwościami i potrzebami.

Sylwetka absolwenta SP 184

Szkoła dąży do przygotowania uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę:

- **Dobrze funkcjonuje w otoczeniu** domu i szkoły. Traktuje naukę jako coś oczywistego, czasem nawet atrakcyjnego, nie uczy się bezkrytycznie wszystkiego.
- **Jest ciekawy świata.** Chętnie gromadzi wiadomości, korzystając z różnych źródeł. Dostrzega złożoność świata, analizując w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe.
- **Jest aktywny i kreatywny.** Ma określony, dość szeroki krąg zainteresowań, którym poświęca czas i które stara się rozwijać. Lubi ruch i chętnie uprawia sport. Podejmuje próby ekspresji artystycznej. Na miarę swoich możliwości śpiewa, gra, rysuje, maluje. Jest przygotowany do odbioru kultury wysokiej.
- **Jest przyjazny,** zdolny do lojalnej przyjaźni, pogodny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych.
- **Jest krytyczny.** Potrafi selekcjonować i porządkować zdobyte informacje oraz oceniać ich przydatność do określonego celu.
- **Jest odpowiedzialny.** Stara się przewidzieć skutki swoich działań i jest gotów ponieść ich konsekwencje. Cieszy się z sukcesów własnych i innych. Akceptuje porażki, ale szuka innych rozwiązań. Stara się rozwiązywać problemy. Działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności.
- **Jest otwarty.** Wykorzystuje możliwości. Rozumie ograniczenia wynikające z jego wieku. Chętnie i skutecznie nawiązuje komunikację, prezentując swój punkt widzenia i rozważając poglądy innych. Wie, że istnieją różne sposoby komunikowania i uczy się korzystania z różnych technologii komunikacyjnych. Nawiązuje współpracę z innymi ludźmi. W grupie potrafi działać zgodnie z obowiązującymi w niej zasadami. Potrafi planować swoje zadania. Interesuje się stawianymi przed nim zadaniami
- **Jest prawy i uczciwy.** Stosuje się do norm obowiązujących w jego otoczeniu. Rozróżnia zachowania dobre i złe. Wie, że należy postępować dobrze. W swoim postępowaniu wykazuje dobre intencje.
- **Jest rozważny.** Zna zagrożenia występujące w jego środowisku naturalnym i uwzględnia je w swoim postępowaniu. Rozumie jak korzystać z urządzeń współczesnej technologii, zna zagrożenia Internetu i potrafi ich unikać. Dbą o własne i innych bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne. Postępuje zgodnie z zasadami higieny i dbałości o zdrowie.
- **Posiada swój system wartości** oparty o wartości ponadczasowe – dobro, piękno, tolerancja.

- **Jest tolerancyjny.** Rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i pożądanym. Stara się zrozumieć innych i dostrzec w nich coś dobrego.
- **Jest życzliwy i troskliwy.** Chętnie pomaga ludziom, zwłaszcza starszym, niepełnosprawnym, młodszym. Osiągnął umiejętność współżycia z innymi dla osiągnięcia wspólnych celów.
- **Jest zaangażowany społecznie,** chętnie włącza się lub inicjuje akcje charytatywne.
- **Jest sumienny i punktualny.** Dotrzymuje terminów. Planując swoje zajęcia szanuje swój czas i innych ludzi.
- **Sprawnie komunikuje się w języku polskim,** korzysta ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyraża swoje myśli i przeżycia w formie pisemnej i ustnej.
- **Dysponuje znacznym zasobem informacji o otaczającym go świecie** i umiejętnościami umożliwiającymi kontynuację nauki w szkole średniej.
- **Zdobył podstawowe sprawności i umiejętności** w zakresie języków obcych.
- **Czuje się spadkobiercą historii, tradycji oraz kultury** wielkiej i małej ojczyzny. Szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne.
- **Chętnie bierze udział** w działaniach podejmowanych na terenie klasy i szkoły. Jest aktywnie związany ze środowiskiem lokalnym.
- **Jest świadomy** historycznej przynależności do wspólnoty europejskiej. Posiada wrażliwość etycznie-moralną.

Misja szkoły

- Uznajemy świat dziecka za inny, lecz nie podrzędny względem świata dorosłych. Dorosły dzieli się z dzieckiem swoim doświadczeniem, zaprasza do refleksji i wspólnych poszukiwań. Nauczyciele i uczniowie powinni kształtować w sobie postawę dialogu i przyczyniać się do tworzenia klimatu zaufania. Na tej drodze szkoła będzie wspólnotą nauczycieli i uczniów.
- Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i innych pracowników szkoły.
- Duże znaczenie przypisujemy edukacji zdrowotnej, kształtowaniu postaw społecznych i systemu wartości, propagowaniu norm i wzorów zachowań, rozwijaniu potrzeby uczestnictwa w kulturze, profilaktyce zachowań ryzykownych.
- Uznajemy, że szacunek dla tradycji, historii narodu i państwa to warunek prawidłowego funkcjonowania młodego człowieka w społeczeństwie i szansa na jego zaangażowanie w budowanie przyszłości naszej ojczyzny.
- Ważną rolę w wychowaniu przypisujemy współpracy z rodzicami, organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Cele programu

Celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju ku dojrzałości intelektualnej, społecznej, fizycznej i emocjonalnej oraz zapobieganie zrachowaniom problemowym. Ważnymi elementami realizacji programu są:

- profilaktyka uzależnień
  - kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych
  - rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych
  - kształcenie zawodowe
- Przygotowanie dziecka do aktywnego życia w rodzinie i społeczeństwie.
  - Rozwijanie postaw wzajemnego szacunku w kontaktach z innymi.
  - Kształcenie postaw tolerancji i wrażliwości na potrzeby innych.
  - Uświadomienie życiowej użyteczności edukacji szkolnej dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju osobowości wychowanka.
  - Przygotowanie do wyboru kierunku kształcenia i zawodu.
  - Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli i rodziców.
  - Nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie.
  - Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne postępowanie, bezpieczeństwo i zdrowie.
  - Budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia we współpracy z rodzicami uczniów.
  - Unikanie zagrożeń związanych z przyjmowaniem substancji uzależniających.
  - Rozwijanie umiejętności świadomego i odpowiedzialnego korzystania z nowoczesnych technologii.
  - Wprowadzanie w świat wartości, norm i wzorów zachowań.
  - Rozbudzanie poczucia patriotyzmu, kultywowanie tradycji narodowych, regionalnych, szkolnych.
  - Rozbudzanie potrzeby aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego, kraju.
  - Rozwijanie i wspieranie działalności w ramach wolontariatu.

Plan działań

Edukacja zdrowotna, promocja zdrowia psychicznego i fizycznego					
Klasy	Zadania	Przewidywane efekty, uczeń:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I-III	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie z zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, w szczególności zachowania chroniące przed zakażeniem koronawirusem Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne. Uświadamianie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt, roślin. 	<ul style="list-style-type: none"> dba o higienę własną, otoczenia, potrafi dostosować strój do pogody, utrzymuje w czystości ciało, ręce, rozumie wpływ właściwego odżywiania na zdrowie człowieka potrafi chronić się przed zakażeniem wirusem zna zasady zdrowego stylu życia, rozumie wpływ substancji szkodliwych na organizm, zna sposoby spędzania wolnego czasu, rozumie konsekwencje nieodpowiedzialnego zachowania, dba o własne zdrowie, rozumie znaczenie ruchu dla utrzymania zdrowia. rozumie konieczność dbania o środowisko naturalne, segreguje odpady, ma świadomość przyczyn, skutków takiego postępowania, dba o rośliny w klasie i otoczeniu. jest świadomy istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego, wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożeń (wichura, burza...), zna numery alarmowe. 	Zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	Nauczyciele przyrody i wychowania fizycznego, nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	Zgodnie z harmonogramem
			Lekcje wychowawcze, rozmowy z uczniami	Wychowawcy	Cały rok szkolny
			Prelekcja dla rodziców "Samooceń dziecko- co na nią wpływa i jak ją wspierać"	Pedagog, psycholog, wychowawcy	wg ustaleń I semestr
			Akcje charytatywne na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze	Nauczyciele, wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem
			Badania ankietowe w klasach VII i VIII pt. „Poznaj swój styl uczenia się”.	Psycholog, pedagog	Cały rok szkolny
			Szkolenia dla nauczycieli - neurodydaktyka i mnemotechniki.	Pedagog, psycholog	3 spotkania w I semestrze (X/XI,XII)
			Mnemotechniki - warsztaty dla uczniów (wybrane klasy)	Psycholog, pedagog	wg potrzeb
			Trening uważności	Psycholog	wg potrzeb
			Zawody sportowe	Nauczyciele w-fu	Zgodnie z kalendarzem imprez

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. • Kształtowanie podstawowych sposobów radzenia sobie w sytuacji epidemicznej. • Zapoznanie z zasadami efektywnego uczenia się, kształtowanie pożądanych nawyków związanych z higieną pracy i wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby radzenia sobie ze złością, • potrafi wskazać swoje mocne strony, • wie, gdzie może szukać pomocy w sytuacjach trudnych, • wyraża swoje emocje, szanując uczucia innych. • zna zasady radzenia sobie ze stresem oraz napięciem emocjonalnym związanym z obecną sytuacją • rozumie, że należy zajmować się jednym zadaniem naraz, • potrafi ograniczać bodźce rozpraszające (np. wie, że nie należy uczyć się przy włączonym telewizorze, komputerze, telefonie, jedząc) • wie, że należy robić przerwy w uczeniu się co kilka minut, podczas których trzeba spojrzeć w okno, przeciągnąć się, • rozumie związek między brakiem dostatecznej ilości snu a zmęczeniem i nieefektywną nauką • rozumie związek między zaspokojeniem głodu i pragnienia a efektywnością nauki (uczeń głodny lub przejezdony ma trudności w skupieniu się) • dba o porządek w miejscu pracy, ponieważ wie, że dzięki niemu lepiej skoncentruje się na nauce • potrafi w podstawowym zakresie zaplanować odrabianie lekcji np. wie, że 			sportowych
--	--	---	--	--	------------

		zadania trudniejsze należy wykonywać, gdy jest mniej zmęczony.			
IV	<ul style="list-style-type: none"> Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu, z uwzględnieniem aspektu epidemicznego. Inspirowanie do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się problemy oraz kiedy wybór jest ważny i trudny. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie, czym jest stres, podaje jego przyczyny, wie, jakie negatywne skutki może on wywołać w organizmie, rozpoznaje sygnały pojawiającego się napięcia emocjonalnego u siebie i u innych, zna podstawowe sposoby jego rozładowania. potrafi wyjaśnić, czym jest motywacja, określa czynniki wpływające na własną motywację do działania, rozumie, jak ważne jest pozytywne nastawienie. potrafi powiedzieć, jaki jest i jak postrzegają go inni, buduje adekwatną samoocenę, wymienia cenione przez siebie wartości, dostrzega wpływ innych na jego sposób postrzegania świata. rozumie, że w niektórych sytuacjach trzeba udać się po pomoc do innych, zwłaszcza w tych trudnych i ważnych, wie, do kogo należy się skierować, aby uzyskać poradę. zna pojęcia: zdrowie, zdrowy styl życia, 			

	<p>promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, utrwalanie informacji o możliwych drogach przenoszenia wirusów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z zasadami efektywnego uczenia się, kształtowanie pożądanych nawyków związanych z higieną pracy i wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady czynników sprzyjających oraz zagrażających życiu, • ma świadomość wpływu stylu życia na zdrowie • wie w jakie sposób unikać zakażenia wirusami, zwłaszcza koronawirusem • rozumie dlaczego należy zajmować się jednym zadaniem naraz, • potrafi ograniczać bodźce rozpraszające, • stosuje w trakcie uczenia przerwy na odpoczynek, • zachowuje porządek w miejscu pracy, • rozumie znaczenie odpowiedniej ilości snu, aktywności ruchowej, właściwej diety dla efektywnej nauki, • potrafi zaplanować odrabianie lekcji i uczenie się, tak by było efektywne • zna podstawowe mnemotechniki 			
V	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analiza czynników, które ich demotywują. • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych, a także potrafi rozładować w sposób konstruktywny i 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, jak ważna jest motywacja do działania w życiu człowieka, • wymienia czynniki aktywizujące , • potrafi zmotywować się do osiągania stawianych sobie celów, • wie, co go demotywuje, • potrafi unikać negatywnych czynników powodujących bierność. • dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne, • rozumie znaczenie racjonalnego odżywiania się, 			

<p>bezpieczny napięcie emocjonalne związane z aktualnym stanem epidemicznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. • Utrwalanie informacji o drogach przenoszenia wirusów i sposobach chronienia się przez nimi. • Zapoznanie z zasadami efektywnego uczenia się, kształtowanie pożądanych nawyków związanych z higieną pracy i wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi przygotować zdrowy posiłek, • wie, jak ważna jest aktywność fizyczna dla utrzymania właściwego stanu zdrowia. • zna bezpieczne sposoby rozładowywania napięcia emocjonalnego, • dostrzega skutki własnego nastawienia do siebie i innych, • rozumie, że nikt nie jest idealny, • zdaje sobie sprawę z niedoskonałości, • pracuje nad nimi, • zna sposoby zwalczania własnych wad, • akceptuje ograniczenia swoje i innych, • jest otwarty, wrażliwy, empatyczny, • potrafi uczyć się optymizmu, • wie, że porażkę należy postrzegać jako doświadczenie, a nie klęskę. • uczeń zna drogi przenoszenia się wirusów • wie jakie zachowania chronią przez zakażeniem. • rozumie dlaczego należy zajmować się jednym zadaniem naraz • świadomie ogranicza bodźce rozprasające w czasie nauki, • stosuje w trakcie uczenia przerwy na odpoczynek, • zachowuje porządek w miejscu pracy • rozumie znaczenie odpowiedniej ilości snu, aktywności ruchowej, właściwej diety dla efektywnej nauki • potrafi zaplanować odrabianie lekcji i 			
---	---	--	--	--

		<p>uczenie się, tak by było efektywne</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe mnemotechniki 			
VI	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości, • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie osobowości, • wyjaśnia znaczenie temperamentu • wymienia różne cechy osobowości, • wylicza cechy charakterystyczne dla siebie. • potrafi wymienić swoje mocne i słabe strony, • uświadamia sobie wagę zalet, • buduje pozytywny obraz siebie, • ma poczucie własnej wartości, • akceptuje siebie takim, jaki jest. • dokonuje autorefleksji na wartościach w życiu człowieka, • traktuje życie i zdrowie jako wartości nadrzędne, • dba o swoje zdrowie, • wymienia czynniki sprzyjające i zagrażające życiu i zdrowiu, • wie, jaki wpływ ma aktywność fizyczna na stan zdrowia człowieka, • dba o kondycję fizyczną, • wie, jaki zakres BMI jest prawidłowy, • potrafi wymienić choroby związane z brakiem ruchu, • potrafi aktywnie • i bezpiecznie wypoczywać. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie podstawowych sposobów radzenia sobie w sytuacji epidemicznej. • Utrwalanie informacji o drogach przenoszenia wirusów i sposobach chronienia się przez nimi. • Zapoznanie z zasadami efektywnego uczenia się, kształtowanie pożądanych nawyków związanych z higieną pracy i wypoczynku 	<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady radzenia sobie ze stresem oraz napięciem emocjonalnym związanym z nowo zaistniałą sytuacją • uczeń zna drogi przenoszenia się wirusów • wie jakie zachowania chronią przed zakażeniem. • rozumie dlaczego wielozadaniowość powoduje brak sukcesu w nauce, • rozumie znaczenie koncentracji uwagi dla sprawnego zapamiętywania treści • ogranicza bodźce rozpraszające w czasie nauki (szczególnie telefon), • stosuje przerwy na wypoczynek w trakcie uczenia się- dostosowane własnych możliwości oraz proporcjonalne do czasu nauki i trudności przyswajanego materiału, • rozumie znaczenie odpowiedniej ilości snu, aktywności ruchowej, właściwej diety dla efektywnej nauki, • potrafi zaplanować swój dzień, tydzień, miesiąc, rok szkolny pod kątem osiągnięcia pożądanego celu, • efektywnie odrabia lekcje, korzystając ze zdobytej wiedzy na temat zasad uczenia się • zna mnemotechniki, potrafi wskazać, z której najchętniej korzysta 			
--	---	--	--	--	--

<p>VII</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy praktycznej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania, decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określenie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi dokonać właściwego wyboru • z korzyścią i w zgodzie z sobą, • wykazuje inicjatywę w podejmowaniu działań prozdrowotnych, • prawidłowo analizuje aspekty problemu podczas podejmowania decyzji, • wykazując się odpowiedzialnością za grupę lub powierzone mu zadanie, proponuje sposób rozwiązania problemu. • potrafi dokonać hierarchizacji celów, • jest świadomy swoich potrzeb i dążeń, • potrafi odróżnić cele realne od nierealnych. • rozpoznaje stopień trudności zadania, • analizuje swoje mocne i słabe strony, • dąży do realizacji zadania, dobierając odpowiednie do niego środki. • planuje własny rozwój opierając się na swoich mocnych stronach, • stara się planować swoją karierę szkolną, • dostrzega wpływ innych osób (rodziców, nauczycieli, rówieśników) na kształtowanie swojej osobowości. • potrafi rozpoznać symptomy, • nieprawidłowego rozwoju fizycznego, • zna objawy dojrzewania, zmieniające jego ciało (rysy twarzy, sylwetka, rozwój 			
------------	---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie podstawowych sposobów radzenia sobie w sytuacji epidemicznej. • Utrwalanie informacji o drogach przenoszenia wirusów i sposobach chronienia się przez nimi. • Zapoznanie z zasadami efektywnego uczenia się, kształtowanie pożądanych nawyków związanych z higieną pracy i wypoczynku 	<p>drugo i trzeciorzędowych cech płciowych),</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie proces dojrzewania płciowego, • próbuje panować nad zmiennością nastrojów, • stara się kształtować prawidłową samoocenę. • zna zasady radzenia sobie ze stresem napięciem emocjonalnym związanym z obecną sytuacją. • uczeń zna drogi przenoszenia się wirusów • wie jakie zachowania chronią przez zakażeniem. • rozumie dlaczego wielozadaniowość powoduje brak sukcesu w nauce, • rozumie znaczenie koncentracji uwagi dla sprawnego zapamiętywania treści, • zna podstawowe metody poprawiające koncentrację uwagi, oparte na treningu uważności • ogranicza bodźce rozpraszające w czasie nauki (zwłaszcza telefon), • stosuje przerwy na wypoczynek w trakcie uczenia się- dostosowane własnych możliwości oraz proporcjonalne do czasu nauki i trudności przyswajanego materiału, • rozumie znaczenie odpowiedniej ilości snu, aktywności ruchowej, właściwej 			
--	---	--	--	--	--

		<p>diety dla efektywnej nauki,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna swój styl uczenia się w odniesieniu do preferowanej modalności zmysłowej oraz typu inteligencji (zgodnie z teorią inteligencji wielorakich H. Gardnera) i wykorzystuje tę wiedzę w praktyce, • potrafi zaplanować swój dzień, tydzień, miesiąc, rok szkolny pod kątem osiągnięcia pożądanego celu • zaczyna kształtować motywację do nauki opartą o posiadaną hierarchię wartości (w odniesieniu do celów długoterminowych, przy przewadze celów krótkoterminowych) • zna różne mnemotechniki, korzysta z niektórych podczas nauki, • świadomie kontroluje swoje nastawienie i nastrój w celu skuteczniejszej nauki 			
VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna swoje mocne i słabe strony, • rozwija swoją wyobraźnię poprzez aktywny udział w zajęciach rozwijających myślenie abstrakcyjne, • wykorzystuje kreatywne metody pracy w grupie, np. burza mózgów, łańcuch skojarzeń, • zna pojęcia „fantazja”, „wyobraźnia”, „marzycielstwo”. • planuje przebieg realizacji celów, • wyznacza kolejne etapy w dążeniu do osiągnięcia swoich zamierzeń, • potrafi korygować sposób realizacji w zależności od pojawiających się trudności, 			

	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. Kształtowanie podstawowych sposobów radzenia sobie w sytuacji epidemicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie hierarchizacji celów, potrafi określić termin ich realizacji, odróżnia cele realne od nierealnych, zna ograniczenia wynikające z niewłaściwej samooceny przy wyznaczania sobie celów. rozumie znaczenie słowa priorytet, rozumie kryterium ważności i pilności, wskazuje swoje priorytety w życiu, umie podejmować decyzje mające na celu uszeregowanie zadań według kryteriów ważności i pilności. jest świadomy swoich możliwości i ograniczeń, podejmuje działania na miarę swoich możliwości, planuje karierę szkolną w oparciu o swoje mocne strony, podejmuje próby ograniczenia swoich słabych stron dokonuje samooceny. aktywnie uczestniczy w zajęciach wychowania fizycznego, podejmuje próby udziału w dodatkowych zajęciach sportowych, rozumie pozytywny wpływ ruchu na zdrowie psychiczne człowieka, rozumie powiedzenie „w zdrowym ciele zdrowy duch”. zna zasady radzenia sobie ze stresem napięciem emocjonalnym związanym z 			
--	---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalanie informacji o drogach przenoszenia wirusów i sposobach chronienia się przez nimi. • Zapoznanie z zasadami efektywnego uczenia się, kształtowanie pożądanych nawyków związanych z higieną pracy i wypoczynku 	<p>obecną sytuacją .</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna drogi przenoszenia się wirusów • wie jakie zachowania chronią przez zakażeniem. • rozumie dlaczego wielozadaniowość powoduje brak sukcesu w nauce, • rozumie znaczenie koncentracji uwagi dla sprawnego zapamiętywania treści, • zna podstawowe metody poprawiające koncentrację uwagi, oparte na treningu uważności, • ogranicza bodźce rozpraszające w czasie nauki (zwłaszcza telefon), • stosuje przerwy na wypoczynek w trakcie uczenia się- dostosowane własnych możliwości oraz proporcjonalne do czasu nauki i trudności przyswajanego materiału, • rozumie znaczenie odpowiedniej ilości snu, aktywności ruchowej, właściwej diety dla efektywnej nauki, • zna swój styl uczenia się w odniesieniu do preferowanej modalności zmysłowej oraz typu inteligencji (zgodnie z teorią inteligencji wielorakich H. Gardnera) i wykorzystuje tę wiedzę w praktyce, • potrafi zaplanować swój dzień, tydzień, miesiąc, rok szkolny pod kątem osiągnięcia pożądanego celu • w coraz większym stopniu w motywacji do nauki ucznia zaczyna odgrywać rolę 			
--	--	---	--	--	--

		<p>hierarchia wartości oraz cele życiowe, związane między innymi z wyborem dalszej drogi kształcenia/zawodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna różne mnemotechniki, korzysta z nich swobodnie • świadomie kontroluje swoje nastawienie i nastrój w celu skuteczniejszej nauki 			
Kształtowanie postaw społecznych					
Klasy	Zadania	Przewidywane efekty, uczeń:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I-III	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności skutecznej komunikacji. • Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów w grupie. • Wdrażanie do przestrzegania obowiązujących reguł. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi słuchać innych, • wyciąga wnioski w oparciu o własne doświadczenia i obserwacje, • wyraża własne zdanie, szanując innych, • argumentuje swój pogląd potrafi nawiązywać satysfakcjonujące relacje z innymi • współtworzy zasady zachowania się w grupie, • dokonuje oceny zachowania swojego i innych i wyciąga wnioski, • wie, do kogo może zwrócić się w sprawach konfliktowych, • podejmuje próby rozwiązywania sporów koleżeńskich, • korzysta z pomocy negocjatora. • zna zasady zachowania się w szkole, • zna obowiązki i prawa dziecka, 	Lekcje wychowawcze, informacje zwrotne od nauczycieli, rozmowy z uczniami,	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	Cały rok szkolny
			obchodni Dnia Życzliwości	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog	21 listopada 2021r
			Zajęcia integracyjne, obserwacja uczniów	Wychowawcy, psycholog, nauczyciele	Wrzesień, październik, wg potrzeb
			Warsztaty psychoedukacyjne	Psycholog	Cały rok szkolny
			Zabawy, rajdy oraz uroczystości szkolne i klasowe	Nauczyciele odpowiedzialni za uroczystości, wychowawcy	Wg harmonogramu

<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego. • Wdrażanie do bezinteresownego pomagania innym. Rozwijanie postawy szlachetności i zaangażowania społecznego. • Kształtowanie umiejętności utrzymywania kontaktów społecznych, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w ustalaniu zasad zachowania w klasie i je respektuje, • rozumie konsekwencje nieprzestrzegania norm wspólnie ustalonych. • ma poczucie przynależności do klasy, • zna pojęcie patriotyzmu, tworzy i uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, państwa. • bierze udział w akcjach charytatywnych na terenie klasy i szkoły, • dostrzega potrzeby innych, • pomaga osobom, które potrzebują pomocy. • zna i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania w czasie epidemii • wie za pośrednictwem jakich bezpiecznych komunikatorów może utrzymywać kontakt z rówieśnikami 	<p>Wybory do samorządu uczniowskiego, wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności</p>	<p>Opiekunowie samorządu szkolnego, wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny</p>
<p>IV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • określa podstawowe pojęcia dotyczące komunikacji, • odróżnia proste przekazy werbalne i niewerbalne, • rozpoznaje w tonie głosu nastrój rozmówcy, • potrafi wymienić czynniki i zachowania ułatwiające porozumiewanie się, • buduje pozytywne komunikaty • nawiązuje satysfakcjonujące relacje z innymi 			

<p>asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób, postawy szlachetności i zaangażowania społecznego. • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, na czym polega asertywność, • podaje jej przykłady, • zdaje sobie sprawę z korzyści płynących z tego typu zachowań, • podejmuje próby zastosowania asertywności w codziennych sytuacjach. • rozumie, że każdy w jakimś momencie życia potrzebuje pomocy, • wczuwa się w stany emocjonalne i sytuacje innych ludzi, • czuje odpowiedzialność za siebie i innych, • zdaje sobie sprawę z tego, że trzeba być wrażliwym na potrzeby innych. • rozumie, że należy z szacunkiem i zrozumieniem podchodzić do innych, • podaje przykłady takich zachowań, • przewycięża uprzedzenia, • unika nietolerancyjnych zachowań. • umie powiązać swoje zachowania z emocjami, • rozumie, jak ważną rolę w głębszych relacjach odgrywa zaufanie, • potrafi podać różnice w znaczeniu słów: ktoś znany z widzenia, znajomy, kolega, przyjaciel, • wymienia czynniki, które mają wpływ na budowanie głębszych relacji. • ma poczucie przynależności do społeczności szkolnej, 				
--	---	--	--	--	--

	<p>relacji, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna swoje prawa i obowiązki, • rozumie, że każdy członek tej społeczności ma wpływ na budowanie atmosfery w szkole, • podaje przykłady pozytywnych i negatywnych zachowań uczniów względem siebie, • docenia ogromny wpływ zaangażowania członków społeczności szkolnej na sposób funkcjonowania placówki. 			
<p>V</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat), kształtowanie postawy zaangażowania społecznego. • Rozwijanie poczucia przynależności do 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że warunkiem efektywnej współpracy jest umiejętność rozumienia innych, • potrafi pracować w zespole, • stosuje skuteczne formy komunikacji, • konstruktywnie udziela informacji zwrotne, • potrafi słuchać aktywnie, • potrafi być empatyczny, • tworzy klimat bezpieczeństwa i zaufania do otaczających go osób, • dostrzega potrzeby drugiego człowieka. • rozumie pojęcia: wolontariusz, wolontariat, • potrafi określić, jaki powinien być wolontariusz, • wie, co należy do jego obowiązków, • określa sposoby pomagania innym, • potrafi zareagować na „wołanie” o pomoc, • angażuje się w pomoc koleżeńską. • potrafi zdefiniować pojęcie grupy, 			

<p>grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposoby rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów • Kształtowanie umiejętności 	<p>wspólnoty,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma poczucie przynależności do różnych grup, • potrafi podporządkować się normom w nich obowiązującym, • umie wskazać czynniki wzmacniające i niszczące współpracę w zespole, • dostrzega swoje miejsce w grupie, • podejmuje aktywność na rzecz zespołu, • ma poczucie odpowiedzialności za innych, • chętnie angażuje się w prace różnych zespołów klasowych, szkolnych i pozaszkolnych. • zdaje sobie sprawę, że ludzie mają różne doświadczenia, • uznaje prawo innych do swoich sposobów rozwiązywania problemów, • rozumie, że warto uczyć się na cudzych błędach, • chętnie słucha o doświadczeniach o innych, • jest otwarty i tolerancyjny. • rozumie siebie i innych, • wyjaśnia pojęcie autorytet, • wymienia cechy osoby, która może być uznana za autorytet, • umie powiedzieć, na kim wzoruje się, kogo ceni, • odróżnia autorytet od idola. • zna i przestrzega zasad bezpiecznego 			
--	---	--	--	--

	utrzymywania kontaktów społecznych, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej.	zachowania w czasie epidemii <ul style="list-style-type: none"> • wie za pośrednictwem jakich bezpiecznych komunikatorów może utrzymywać kontakt z rówieśnikami. 			
VI	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat). • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, jak ważna jest atmosfera panująca w grupie, • potrafi skutecznie komunikować się w zespole, • stosuje zasady pracy w grupie, • wykonuje przydzielone zadania, • czuje się odpowiedzialny za wynik pracy grupy. • jest otwarty na problemy i potrzeby innych, • włącza się w pomoc koleżeńską, • wie, jakie zagrożenia wiążą się z przyjmowaniem postawy egoistycznej, • rozumie idee akcji charytatywnych, • wspiera takie przedsięwzięcia, • wie, czym są organizacje pożytku publicznego. • skutecznie i we właściwy sposób broni swoich praw, • szanuje prawa innych, • broni własnych poglądów i przekonań, • potrafi argumentować, • uczestniczy w dyskusji, • formułuje jasne komunikaty, • rozumie, że każdy ma prawo do swojego zdania. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności w oparciu o wrażliwość na dobro i prawdę. • Kształtowanie umiejętności utrzymywania kontaktów społecznych, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie rodziny w życiu człowieka, • wymienia obowiązki poszczególnych członków rodziny, • rozumie, że człowiek pełni w życiu wiele ról (np. przyjaciela, brata, ucznia) • charakteryzuje je, wymienia wynikające z tego obowiązki, • potrafi funkcjonować w określonych rolach społecznych. • wie, co to jest samorząd, • wymienia przykłady samorządów, • zna pojęcie samorządu terytorialnego, • wymienia pozytywne aspekty jego funkcjonowania, • wie, że gmina to podstawowa jednostka terytorialna, • łączy pojęcie samorządności z funkcjonowaniem demokracji, • omawia rolę samorządu uczniowskiego w szkole. • zna i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania w czasie epidemii • wie za pośrednictwem jakich bezpiecznych komunikatorów może utrzymywać kontakt z rówieśnikami. 			
VII	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obu stron, w oparciu o wrażliwość na dobro i prawdę. 	<ul style="list-style-type: none"> • konstruuje komunikat JA-TY, • wykorzystując go w codziennej komunikacji z innymi, • wykorzystuje wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej do prawidłowego efektywnego budowania relacji z innymi 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat), kształtowanie postawy zaangażowania społecznego. • Kształtowanie umiejętności 	<p>ludźmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • w oparciu o szacunek, akceptację, zrozumienie i dążenie do porozumienia (asertywność, empatia, aktywne słuchanie). • dostrzega wpływ osób z najbliższego otoczenia (rodzice, nauczyciele, rówieśnicy) i potrafi go prawidłowo ocenić, • rozwija swoje zainteresowania i pasje, • potrafi je przenieść na szkolną przestrzeń, • poszukuje alternatywnych rozwiązań problemów i zadań, • szuka inspiracji dla swoich potrzeb duchowych poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych (teatry, muzea, filmy) oraz czytelnictwo. • inicjuje akcje charytatywne na terenie klasy i szkoły, • bierze w nich czynny udział, • potrafi współdziałać w grupie, • umie współpracować z osobą, której pomaga, • wie jak reagować w kontakcie z osobą niepełnosprawną – jest empatyczny i pomocny, • rozwija umiejętność planowania i realizacji zadań. • zna i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania w czasie epidemii • wie za pośrednictwem jakich bezpiecznych komunikatorów może utrzymywać kontakt 			
--	---	--	--	--	--

	utrzymywania kontaktów społecznych, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej.	z rówieśnikami.			
VIII	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron, w oparciu o dobro i prawdę. Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenianie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie "kompromis" i potrafi podać jego przykłady, umie wypracować kompromis w sytuacjach codziennych, stara się być empatyczny, rozumie potrzeby innych, potrafi artykułować swoje potrzeby, jest kreatywny i twórczy w rozwiązywaniu problemów, poszukuje alternatywnych rozwiązań, umie zastosować wiedzę z zakresu komunikacji interpersonalnej (komunikat JA – TY, aktywne słuchanie). zna zasady obowiązujące w pracy grupowej, dostrzega pozytywne aspekty działania zespołowego, toleruje i docenia różnice zdań, szanuje wiedzę i doświadczenie innych członków grupy, jest aktywny pracując w zespole, rozumie ważność pracy zespołowej. rozumie znaczenie pojęcia rozwój psychiczny, fizyczny, intelektualny, zna swoje mocne strony i dąży do ich rozwoju, stara się być bardziej przydatny jako członek rodziny, podejmując się nowych 			

	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa. Kształtowanie umiejętności utrzymywania kontaktów społecznych, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej. 	<p>zadań,</p> <ul style="list-style-type: none"> bierze aktywny udział w życiu rodziny, potrafi swoje możliwości i zainteresowania przenieść na działanie w samorządzie uczniowskim i kołach zainteresowań na terenie szkoły, potrafi pozytywnie zaprezentować się na forum klasy i szkoły. zna i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania w czasie epidemii wie za pośrednictwem jakich bezpiecznych komunikatorów może utrzymywać kontakt z rówieśnikami 			
--	---	--	--	--	--

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

Klasy	Zadania	Przewidywane efekty, uczeń:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I-III	<ul style="list-style-type: none"> Poszukiwanie korzeni, kształcenie świadomości własnego pochodzenia, Kształcenie umiejętności spędzania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> zna legendy, baśnie i tradycję lokalną, rozumie konieczność kultywowania tradycji, uczestniczy w wycieczkach turystyczno-krajoznawczych i tematycznych współdecyduje o życiu w klasie i jest odpowiedzialny za powierzone mu zadania, kształtuje postawę obywatelską. potrafi dokonać właściwego wyboru sposobu spędzania wolnego czasu, przygotowuje i bierze udział w imprezach pozalekcyjnych, 	<p>Diagnozy wstępne klas, obserwacje podczas bieżącej pracy</p> <p>Lekcje przedmiotowe i wychowawcze</p> <p>Zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań</p> <p>Konkursy szkolne i pozaszkolne</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy klas, nauczyciele języka polskiego, historii, edukacji wczesnoszkolnej</p> <p>Nauczyciele kół zainteresowań</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny, wg kalendarza</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Cały rok szkolny</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudzanie postawy patriotyzmu, poznawanie polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych • Wdrażanie do czynnego udziału w życiu kulturalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w rajdach pieszych, • bierze udział w wyjściach do kin teatrów i muzeów, • potrafi rozmawiać na temat obejrzanych spektakli. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna symbole narodowe i je szanuje, • rozpoznaje i śpiewa hymn Polski, • kultywuje tradycje narodowe i regionalne. • na tradycje kultywowane w rodzinie, • świadomie uczestniczy w uroczystościach szkolnych i klasowych, • bierze udział w przedstawieniach teatralnych, • uczestniczy w wycieczkach do muzeum, teatru, kina, • zna zasady zachowania w miejscach publicznych. 	<p>Wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, uroczystości klasowe i szkolne, wycieczki</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>w/g harmonogramu uroczystości szkolnych i klasowych oraz zgodnie z planem wycieczek</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie do poznania i rozwijania własnych zainteresowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla każdego człowieka, niezależnie od narodowości, religii, statusu materialnego, wyglądu czy stanu zdrowia. • Kształtowanie umiejętności odróżniania 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak ciekawie spędzić wolny czas, • organizuje zabawy, • uczestniczy w zajęciach dodatkowych, • wykonuje zadania dodatkowe. • szanuje każdego człowieka, • szanuje zwyczaje, tradycje różnych grup społecznych, • pomaga słabszym. • mówi prawdę, • potrafi przegrywać i przyznać się do błędu, 	<p>Obchody świąt narodowych</p>	<p>Nauczyciele odpowiedzialni wg harmonogramu</p>	<p>Według kalendarza</p>

	dobra od zła.	<ul style="list-style-type: none"> • określa co jest dobre, a co złe, • zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go, • pomaga słabszym, • potrafi się dzielić. 			
IV	<ul style="list-style-type: none"> • Docenienie roli zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwienie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania, kształtowanie wrażliwości na dobro i prawdę. • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: hobby, hobbista, kolekcjoner, • umie określić, jaki wpływ mają zainteresowania na życie człowieka, • wie, jak pożytecznie spędzić wolny czas • zna różne formy aktywnego i bezpiecznego wypoczynku. • rozumie pojęcie wartość, • nazywa wartości życiowe i wyjaśnia ich znaczenie w życiu człowieka, • rozumie różnice między prawdą a kłamstwem, sprawiedliwością a niesprawiedliwością, • ocenia zagrożenia wynikające z niewłaściwego wyboru wartości, • kieruje się w życiu wartościami. • rozumie, że uczymy się przez całe życie, • podaje motywy uczenia się, • wskazuje negatywne skutki lekceważącego podejścia do procesu uczenia się, • rozumie, co można osiągnąć dzięki nauce, • poznaje podstawowe techniki 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. • Rozbudzanie poczucia patriotyzmu. 	<p>efektywnego uczenia się,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, że postawa ma wpływ na zapamiętywanie. • podaje przykłady uczestnictwa w kulturze, • rozumie funkcję sztuki, • dostrzega walory kultury regionu i kraju, • przejawia zainteresowanie uczestnictwem w życiu kulturalnym, • rozwija własną aktywność twórczą. • zna i szanuje symbole narodowe, • kultywuje tradycje regionalne i państwowe, • zna legendy o powstaniu państwa polskiego, • bierze udział w szkolnych uroczystościach z okazji świąt państwowych. 			
V	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. 	<ul style="list-style-type: none"> • posiada orientację w zakresie własnych zainteresowań i umiejętności, • potrafi opowiedzieć w sposób ciekawy o swoim hobby, • rozumie, czym jest nuda i w jaki sposób niszczy rozwój człowieka, • dostrzega wartość marzeń, • rozumie potrzebę samorozwoju. • zna swoje prawa w różnych strukturach społecznych, np. domu rodzinnym, szkole, • dostrzega ogromną rolę prawa dla społeczności szkolnej, • rozumie, że trzeba przestrzegać 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. • Kształcenie postaw patriotycznych. 	<p>obowiązujących regulaminów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi dostrzec najważniejsze wartości w życiu człowieka, • nie ulega złym wpływom, • szanuje poglądy innych, • w sposób świadomy wybiera autorytety, • rozumie potrzebę poznawania siebie w celu własnego rozwoju. <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega potrzebę wyrażania emocji, • umie określić rodzaje uczuć, wskazać pozytywne i negatywne spośród nich, • wie, że emocje mają wpływ na rozwój psychiki człowieka, • rozumie swoje stany emocjonalne, • potrafi prawidłowo nazywać i wyrażać swoje uczucia, • panuje nad swoimi emocjami. <ul style="list-style-type: none"> • zna zasady savoir - vivre'u, • zachowuje się adekwatnie do sytuacji i miejsca, w którym się znajduje, • rozumie konieczność przestrzegania przyjętych form grzecznościowych, • buduje pozytywny obraz własnej osoby. <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie wolności, • wymienia cechy patrioty, • zna sylwetki polskich patriotów i ich zasługi, • okazuje szacunek tym, którzy walczyli za Polskę, 			
--	--	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że bycie Polakiem zobowiązuje do godnego reprezentowania kraju, • kultywuje tradycje regionalne i państwowe, • bierze udział w szkolnych uroczystościach z okazji świąt państwowych. 			
VI	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie autonomia, • dąży do samodzielności, • podejmuje decyzje, • rozwija swoje zainteresowania, • zna zalety i wady dzieciństwa i dorosłości, • wie, czym się przejawia dorosłość, • przytacza przykłady negatywnych sposobów manifestowania dorosłości. • posiada umiejętność krytycznego myślenia, • weryfikuje treści przekazywane przez media, • rozumie pojęcie manipulacja, • dostrzega manipulacje w różnych środkach przekazu, • wie, że media mają wpływ na sposób myślenia ludzi, • weryfikuje zachowania rówieśników, • naśladowuje tylko pozytywne wzorce osobowe. • analizuje postawy, wartości, normy społeczne i przekonania innych, • wymienia czynniki, które na nie wpływają, • buduje własny schemat wartości, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego, a także dziedzictwa cywilizacji Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • zachowuje normy społeczne, • potrafi właściwie ocenić postawy ludzi w określonych sytuacjach, • powiela tylko właściwe zachowania, • szanuje przekonania innych. • docenia wartość kultury w życiu człowieka, • zna i kultywuje tradycje narodowe, • szanuje dorobek narodowy, • jest patriotą, • zna największe osiągnięcia polskiej kultury, • zna osiągnięcia i dorobek kultury Europejskiej. 			
VII	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaplanować swoje działania, • potrafi współpracować z innymi, • jest asertywny, • stara się rozwijać swoje zainteresowania i pasje, • potrafi wyznaczać sobie ważne dla siebie cele, • aktywnie uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych, • poznaje miejsca tradycji i kultury narodowej w najbliższym środowisku. • stara się wyznaczać sobie cele życiowe i edukacyjne, • dąży do ich realizacji, • rozwija swoje zainteresowania, wynikające 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność, wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną. 	<p>z procesu edukacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna różne techniki uczenia się i zapamiętywania, • dociera do różnych źródeł informacji, • dąży do udziału w przeglądach, konkursach, olimpiadach przedmiotowych w przypadku. • stara się budować swój system wartości w oparciu o wartości ponadczasowe – dobro, piękno, tolerancja, • w kontaktach z innymi jest prawdomówny, • podczas realizacji powierzonych mu zadań wykazuje się odpowiedzialnością i rzetelnością, • prawidłowo ocenia swoje postępowanie, • potrafi ponieść konsekwencje w przypadku niedotrzymania umowy lub danego słowa. • potrafi współdziałać z innymi w czasie pracy i wypoczynku, • potrafi wymienić instytucje, danego słowa. • potrafi współdziałać z innymi w czasie pracy i wypoczynku, • potrafi wymienić instytucje i stowarzyszenia działające w najbliższej okolicy, • inicjuje działania dążące do zacieśniania współpracy ze społecznością lokalną, • jest otwarty na pomysły i propozycje innych, • kontroluje i ocenia swoją pracę oraz 			
--	---	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby przynależności do społeczności szkolnej i narodowej. 	<p>zachowanie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • stara się wykorzystywać swoje mocne strony w kontaktach z innymi, • chce i potrafi prezentować się • na forum klasy i szkoły poprzez udział w akademiach, uroczystościach, • jest współodpowiedzialny za społeczność klasową i szkolną, • ma świadomość przynależności • do społeczności klasowej, szkolnej, lokalnej i narodowej, • potrafi różnicować znaczenie słów „patriotyzm” i „nacjonalizm”, • rozumie, jakie niebezpieczeństwa niosą za sobą zachowania nacjonalistyczne. 			
VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości, udostępnianie kanonu edukacji klasycznej. • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości nt. zasad humanitaryzmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie pojęć „tolerancja”, „nacjonalizm”, „ksenofobia”, „kosmopolityzm”, • jest wrażliwy na przejawy nietolerancji, • ma wiedzę na temat różnic kulturowych, • gdy jest ku temu okazja potrafi nawiązać kontakt z osobą innej narodowości, wykorzystując nabytą wiedzę nt. kultury i zwyczajów jej narodu, • jest świadomy swojej tożsamości narodowej, • szanuje tradycję i kulturę swojego narodu przy jednoczesnym poszanowaniu odrębności innych narodów. • potrafi sformułować definicję humanitaryzmu, • wie, w jakich aktach prawnych jest 			

	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności. 	<p>umocowana zasada humanitaryzmu,</p> <ul style="list-style-type: none"> jest świadomy jej znaczenia we współczesnym świecie, stara się w relacjach międzyludzkich unikać przemocy fizycznej i psychicznej, wykazuje empatię i zrozumienie dla innych, jest tolerancyjny, zna ideę akcji humanitarnych podejmowanych przez różne stowarzyszenia. <ul style="list-style-type: none"> podejmuje działania na rzecz współpracy ze społecznością lokalną, zna strukturę i działanie instytucji oraz organizacji w najbliższej okolicy, konsekwentnie i odpowiedzialnie realizuje podjęte przez siebie zobowiązania. 			
--	---	--	--	--	--

Bezpieczeństwo- profilaktyka zachowań ryzykownych

Klasy	Zadania	Przewidywane efekty, uczeń:	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
I-III	<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> wie, jak należy zachowywać się w czasie lekcji i przerwy, rozumie, że ustalenie norm w grupie jest konieczne, zna zasady bezpiecznej zabawy, podporządkowuje się normom i zasadom wspólnie wcześniej ustalonym, wie, do kogo należy się zwrócić w razie problemu lub niebezpieczeństwa, 	Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka	Wychowawcy, psycholog, pedagog szkolny	Wrzesień
			Akcje związane z bezpieczeństwem i aktywnością ruchową, profilaktyka p. poż.	Nauczyciele	Cały rok szkolny
			Lekcje informatyki,	Nauczyciele informatyki,	Cały rok szkolny,

<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych. • Eliminowanie agresji z życia szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna regulamin postępowania na wycieczce szkolnej. • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza z Internetu, • przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób i związanych z bezpieczeństwem w Internecie, • potrafi odmawiać. • zna podstawowe zasady ruchu drogowego, • potrafi zachować się kulturalnie i bezpiecznie w środkach komunikacji miejskiej, • bezpiecznie i rozsądnie korzysta z narzędzi i urządzeń technicznych, • posiada ograniczone zaufanie w korzystaniu z Internetu. • posługuje się numerami telefonów alarmowych, • formułuje komunikat wezwania o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej. • wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia. • dba o kulturę słowa, • dba o kulturę słowa, • jest tolerancyjny, 	lekcje wychowawcze, rozmowy z uczniami	wychowawcy klas	zgodnie z harmonogramem lub wg potrzeb
		Warsztaty psychoedukacyjne	Psycholog	Cały rok szkolny
		Rekomendowane programy profilaktyczne i promocji zdrowia psychicznego	Psycholog, pedagog szkolny	Zgodnie z harmonogramem lub wg potrzeb
		Współpraca z policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi organizacjami	Pedagog szkolny, psycholog, wychowawcy	Cały rok szkolny
		Innowacja pedagogiczna - Mediacje rówieśnicze jako metoda efektywnego rozwiązywania sporów oraz zapobiegania przemocy i agresji wśród uczniów.	Pedagog szkolny, psycholog	Cały rok szkolny
		Dzień bezpiecznego Internetu	Nauczyciele informatyki, wychowawcy	9.02.2022

		<ul style="list-style-type: none"> • zna zasady rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy, • korzysta z mediacji rówieśniczych, • wie, u kogo szukać pomocy. 			
IV	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, z uwzględnieniem sytuacji epidemicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi rozróżnić dobre i złe zachowania ludzkie, • próbuje zrozumieć przyczyny własnych zachowań, • dostrzega przyczyny złości i agresji, • wymienia skutki takich zachowań, • rozumie potrzebę pozytywnego nastawienia do innych, • zna sposoby radzenia sobie z problemami bez użycia przemocy. • zna zasady kulturalnej dyskusji, • docenia rolę aktywnego słuchania, • przyjmuje postawę otwartości na poglądy innych, • chętnie podejmuje dyskusję na różne tematy. • ma świadomość zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych, • wie, że praca przy komputerze męczy wzrok, nadwyręża kręgosłup, ogranicza kontakty społeczne, • ma świadomość niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. 	<p>i podawania swego adresu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dba o swoje bezpieczeństwo w sieci, • wie, jakich informacji nie powinien podawać, • jest świadomy zagrożeń wynikających z rozmowy z nieznanymi, • potrafi wycofać się z niebezpiecznej rozmowy. <ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenia słów: uzależnienie, nałóg, • wymienia podstawowe środki uzależniające, • dostrzega zgubne dla zdrowia fizycznego i psychicznego skutki uzależnień i nałogów, • rozumie potrzebę troski o własne zdrowie. <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady bezpiecznych i niebezpiecznych zachowań wynikających z relacji z innymi, • dba o swoje bezpieczeństwo, • potrafi być asertywny, • wie, do kogo się zwrócić w przypadku zagrożeń płynących z relacji z innymi. 			
V	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak należy się zachować w sytuacji konfliktowej, • prowadzi dyskusje, • dba o kulturę słowa, • akceptuje sposób myślenia innych, • potrafi argumentować. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny własnego postępowania, • wymienia plusy i minusy określonych wyborów, • wie, które czynniki są najważniejsze w przypadku podejmowania przez niego decyzji, • świadomie dokonuje wyborów, • rozumie potrzebę poznawania samego siebie w celu rozwoju własnych umiejętności i pozytywnych uczuć. • dokonuje samooceny, • wie, że akceptacja samego siebie jest potrzebna do prawidłowego rozwoju człowieka, • rozumie, że nastawienie ma wpływ na osiągnięte cele, • obserwuje i weryfikuje zachowania innych, • nie przyjmuje negatywnych wzorców osobowych, • naśladuje właściwe postawy, • pod wpływem autorytetów podejmuje stosowne działania. • ma świadomość zależności między przyczyną a skutkiem, • wyjaśnia, co to znaczy być odpowiedzialnym, • czuje się odpowiedzialny za powierzone zadanie, grupę, • wymienia konsekwencje zachowań 			
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu, z uwzględnieniem zdalnego nauczania. 	<p>ryzykownych w kontekście jednostki i ogólnospołecznym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia czyny społecznie aprobowane od nieaprobowanych, • angażuje się w prawidłowe i zdrowe zachowania. <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin Internet, • dostrzega szanse i zagrożenia, jakie niesie ze sobą Internet, • zna funkcje Internetu, • wymienia symptomy uzależnienia od komputera i Internetu, • korzysta bezpiecznie z Internetu. 			
VI	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – postawy negocjacji i mediacji. • Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak należy się zachować w sytuacji konfliktowej, • definiuje pojęcia: negocjacje, mediacje, • wymienia fazy negocjacji, • wie, jak zachować się podczas mediacji, zna jej przebieg, • wymienia różnice między mediacją a negocjacją, • prowadzi dyskusje, • dba o kulturę słowa, • akceptuje sposób myślenia innych, • potrafi argumentować • rozumie, że jeśli nie radzimy sobie z problemami, należy szukać pomocy u innych, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi nieprzyjemnymi emocjami oraz zachowaniami agresywnymi. • Rozwijanie świadomości dotyczącej 	<ul style="list-style-type: none"> • postrzega rodzinę jako główne źródło wsparcia, • zna instytucje udzielające pomocy osobom w trudnej sytuacji, • określa specyfikę ich działania, • wie, na czym polega praca psychologa i pedagoga szkolnego. • ma świadomość, że nie jest sam ze swoimi problemami, • jest wyrozumiały i empatyczny wobec innych, • wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji problemowej, • rozumie, że rzetelna wiedza jest sposobem na zredukowanie lęków, • nie kieruje się stereotypami, przesądami, • zna sposoby radzenia sobie z własnymi lękami. • rozumie znaczenie uczuć w życiu człowieka, • odróżnia te przykre od pozytywnych, • zna i stosuje konstruktywne sposoby radzenia sobie z emocjami, • panuje nad swoimi uczuciami, • wie, jak rozładować przykre emocje i napięcia, • dostrzega przyczyny swojej i cudzej agresji, • zna i stosuje sposoby radzenia sobie z agresją. 			
--	--	---	--	--	--

	<p>prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, że ma prawo do prywatności, • szanuje prywatność innych, • podaje przykłady naruszenia czyjejs prywatności, • wie, jakie dane osobowe należy chronić i komu ich nie podawać, • zna zagrożenia wynikające z udostępniania danych osobowych, zwłaszcza przez Internet, • ma ograniczone zaufanie do osób poznanych w sieci. 			
VII	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – postawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak należy się zachować w sytuacji konfliktowej • definiuje pojęcia: negocjacje, mediacje • wymienia fazy negocjacji • wie, jak zachować się podczas mediacji, zna jej przebieg • wymienia różnice między mediacją a negocjacją • prowadzi dyskusje • dba o kulturę słowa • akceptuje sposób myślenia innych • potrafi argumentować • zna swoje mocne strony, • dba o samorozwój, • potrafi być asertywny, • potrafi jasno wyrazić swoje oczekiwania, • bierze aktywny udział w życiu klasy, kierując się demokratycznymi zasadami, • rozwija świadomość odpowiedzialności za podjęte decyzje. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe słownictwo z zakresu kodeksu rodzinnego (nieletni, małoletni, adwokat, prokurator, sędzia, kodeks rodzinny, kodeks karny), • zna procedury postępowania w przypadku łamania prawa przez osoby nieletnie, • posiada wiedzę z podstawowych przepisów prawa dotyczących postępowania w sprawach nieletnich. • potrafi asertywnie odmawiać, • potrafi budować więzi z kolegą/koleżanką oparte na wzajemnym zaufaniu i przyjaźni, • zna zagrożenia płynące z wczesnego i nieodpowiedzialnego podjęcia współżycia seksualnego, • rozumie różnicę między związkiem ludzi opartym na fizyczności a związkiem duchowym. • stara się być empatyczny i wrażliwy na krzywdę innych, • zna zasady pierwszej pomocy, • potrafi zastosować w praktyce procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych. • zna swoje mocne strony, • dba o samorozwój, • potrafi wyznaczać ważne dla siebie cele w oparciu o wyznawane wartości, • widzi potrzebę samokontroli własnych zachowań, • potrafi określić swoje miejsce w rodzinie, 			
--	---	--	--	--	--

		szkole, świecie.			
VIII	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – postawy negocjacji i mediacji • Propagowanie wiedzy nt. prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie jak się zachować w sytuacji konfliktowej, • definiuje pojęcia: mediacje, negocjacje, • wymienia fazy negocjacji, • wie, jak się zachować podczas mediacji, zna jej przebieg • wymienia różnice między mediacją a negocjacją • prowadzi dyskusje, • dba o kulturę słowa, • akceptuje sposób myślenia innych • potrafi argumentować • potrafi asertywnie odmawiać, • rozwija swoje zainteresowania i pasje, • potrafi kreatywnie i pozytywnie spędzać czas wolny, • zna negatywne skutki wszelkiego rodzaju uzależnień (zdrowotne, moralne, psychiczne, społeczne, prawne), • zna podstawowe przepisy prawne mówiące o karaniu za posiadanie lub rozprowadzanie substancji zakazanych. • podejmuje próby rozwiązywania konfliktów w sposób pokojowy • zna zasady mediacji rówieśniczej i negocjacji, • potrafi zastosować je w praktyce. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalenie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje decyzje nie pod wpływem emocji, tylko na podstawie rzetelnej wiedzy, • dokonuje weryfikacji pozyskiwanych informacji, • dostrzega manipulacje w życiu codziennym i nie ulega jej wpływom, • wie, gdzie i w jaki sposób szukać sprawdzonej wiedzy, • korzysta ze zweryfikowanych źródeł wiedzy. • podejmuje się zadań na miarę swoich możliwości, • odpowiedzialnie i rzetelnie dąży do ich realizacji, • potrafi ocenić pozytywne i negatywne konsekwencje podejmowanych działań dla siebie i innych, • wie jak radzić sobie z sukcesem lub porażką, • w razie niepowodzenia potrafi znaleźć alternatywne rozwiązanie problemu, • jest pozytywnie nastawiony do podejmowania nowych działań. 			
--	---	--	--	--	--

**Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących występujących
w środowisku szkolnym
w roku szkolnym 2021/2022**

W ramach diagnozowania czynników ryzyka i czynników chroniących występujących w środowisku szkolnym, poza informacjami pozyskiwanymi na bieżąco w trakcie rozmów z uczniami, rodzicami, nauczycielami dokonana została analiza dokumentacji szkolnej. Przeprowadzone zostały ankiety ewaluacyjne SzPW-P .

Do chwili obecnej zidentyfikowano kilkadziesiąt czynników ryzyka i czynników chroniących, które następnie skategoryzowano w kilka grup: czynniki indywidualne, rodzinne, szkolne i związane z szerszym kontekstem środowiska społecznego.

Czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Indywidualne czynniki ryzyka:

- niska samoocena
- deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna
- cechy charakteru: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju
- podatność na wpływy
- niski poziom oczekiwania sukcesu
- duże zapotrzebowanie na stymulację
- wcześnie występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne)
- wczesne rozpoczynanie eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi (inicjacja przed 12 rokiem życia)
- pozytywne oczekiwania dotyczące skutków picia alkoholu i używania innych substancji
-

- **Rodzinne czynniki ryzyka:**

- niekorzystne czynniki prenatalne (palenia papierosów lub picie alkoholu przez matkę w czasie ciąży)
- brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka
- konflikty rodzinne z udziałem dziecka
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny, niekonsekwencja wychowawcza)
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci
- antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, używanie narkotyków)
- przestępczość, nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców, choroby psychiczne rodziców

Czynniki ryzyka związane ze szkołą:

- zły klimat społeczny szkoły, niski poziom nauczania, brak wsparcia nauczycieli
- wczesne niepowodzenia w nauce
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych
- problemy z zachowaniem w szkole

Czynniki związane z rówieśnikami

- przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nie respektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych)
- obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych
- odrzucenie przez rówieśników

Czynniki środowiskowe:

- duża dostępność substancji psychoaktywnych
- nasilenie przemocy w środowisku lokalnym
- bieda, niski status społeczno-ekonomiczny

- wysoka przestępczość, nieprzestrzeganie prawa

Na podstawie czynników ryzyka możemy przewidywać wystąpienie niepożądanych zjawisk, np. zachowań problemowych czy zaburzeń zdrowia psychicznego u młodzieży, czynniki te nie mogą być jednak utożsamiane z przyczynami tych zaburzeń. Pojawienie się ich w życiu jednostki nie jest równoznaczne z nieuchronnością wystąpienia zaburzeń czy rozwinięcia problemowych zachowań, znacząco zwiększa jednak ryzyko ich wystąpienia.

Pojedynczych czynników ryzyka nie uznaje się za bezpośrednią przyczynę zaburzeń w rozwoju dzieci i młodzieży. Stopień prawdopodobieństwa pojawienia się u młodego człowieka nieprawidłowych zachowań zależy od wystąpienia określonej kombinacji czynników ryzyka i czynników chroniących. Perspektywa pojawienia się zachowań ryzykownych jest tym większa, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe i im dłużej trwa ich działanie, przy jednoczesnym niskim poziomie czynników chroniących. Co więcej, efekty oddziaływania czynników ryzyka na różne osoby nie są takie same. To co w przypadku jednej osoby może działać jako „wyzwalacz” zachowań problemowych, może nie mieć większego wpływu na zachowanie innej osoby.

Wpływ poszczególnych czynników ryzyka jest także odmienny w różnych fazach rozwojowych. Podczas gdy np. brak kontroli rodzicielskiej koreluje z zaburzeniami zachowania w okresie dzieciństwa, to kontakt z rówieśnikami przejawiającymi zachowania antyspołeczne ma największy wpływ w okresie wczesnej adolescencji, czyli ok. 12 roku życia. Ponadto korygujący efekt interwencji polegającej na eliminowaniu czynników ryzyka z życia dziecka jest dużo silniejszy na wcześniejszych etapach rozwojowych niż w późniejszych fazach rozwoju (praca nad zmianą agresywnych zachowań i zwiększeniem kontroli emocjonalnej ma większe szanse powodzenia w przypadku małego dziecka niż nastolatka).

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać. Od końca lat 70-tych, kiedy rozpoczęto badania nad procesami chroniącymi

przed używaniem substancji psychoaktywnych, zidentyfikowano wiele czynników chroniących.

Przykłady najważniejszych z nich to:

Czynniki chroniące indywidualne:

- wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza
- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne
- zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne
- sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów)
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości
- optymizm i pogoda ducha
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności)

Czynniki chroniące rodzinne:

- silna więź z rodzicami
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka
- wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych)
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców

Czynniki chroniące związane ze szkołą:

- poczucie przynależności do szkoły
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć

Czynniki chroniące rówieśnicze:

- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni)

Czynniki chroniące środowiskowe:

- zaangażowanie w konstruktywną działalność (dostęp do klubów młodzieżowych, klubów sportowych, wspólnot religijnych, wolontariat)
- przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, klubów, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej)
- obecność wspierających, mądrych dorosłych (mentorów, wychowawców, trenerów, księży itp.)

Czynniki chroniące nie są prostym przeciwieństwem czynników ryzyka. Ich ochronny wpływ polega na tym, że działają one kompensacyjnie lub moderująco na różnorakie czynniki ryzyka odpowiedzialne za rozwój zachowań ryzykownych.

Wpływ poszczególnych czynników chroniących nie jest równie silny we wszystkich fazach rozwojowych. Niektóre czynniki silnie chroniące w okresie dzieciństwa tracą swą siłę oddziaływania w okresie dojrzewania lub wczesnej dorosłości. Bezpieczna więź z matką jest istotnym czynnikiem chroniącym w przypadku małego dziecka, ponieważ daje dziecku poczucie bezpieczeństwa i stanowi fundament prawidłowego rozwoju emocjonalnego, ale już w przypadku starszych dzieci ochronne znaczenie ma raczej ten rodzaj relacji z matką lub ojcem, w której rodzic wspiera dziecko emocjonalnie, angażuje się w jego życie szkolne, monitoruje jego zachowanie itp.

Na podstawie przeprowadzonego badania można stwierdzić, że czynnikami chroniącymi w naszej szkole są:

- zaangażowanie rodziców w życie dziecka,
- znajomość sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach i korzystają z nich,
- postrzeganie pozytywnie wychowawców,
- doświadczanie pozytywnych sytuacji w swoich zespołach klasowych,
- brak problemów uzależnienia w domu rodzinnym,
- niezgoda na zachowania przemocowe typu bicie i wyzwiska,
- nie uleganie presji rówieśników i nie dawanie się namówić na zrobienie czegoś na co nie mają ochoty,

- organizowanie zajęć dodatkowych w szkole,
- angażowanie się nauczycieli w działania profilaktyczne.

Natomiast czynniki ryzyka to:

- nadużywanie telefonów komórkowych przez uczniów,
- w niewielkim stopniu występujące sytuacje przemocy (wyzwiska, krytyka, kłótnie).

REKOMENDACJE:

- należy nadal pracować nad budowaniem przyjaznej atmosfery w szkole,
- częściej należy przypominać uczniom o zasadach zachowania i egzekwować konsekwencje zgodnie z zapisami w Statucie szkoły,
- należy kontynuować zadania zaplanowane w SZPW-P.

Wnioski z diagnozy zostały wykorzystane w modyfikacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w roku szkolnym 2021/2022.

Sposoby ewaluacji

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego polega na gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów
- analizę dokumentacji
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli
- rozmowy z rodzicami
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.
- opracowanie diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących występujących w środowisku szkolnym.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego. Raport z ewaluacji przedstawiony zostanie Dyrekcji Szkoły i nauczycielom oraz Radzie Rodziców.

Procedury i strategie reagowania w trudnych sytuacjach

- Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkoły z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją.
- Procedura udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- Strategia postępowania wychowawcy lub nauczyciela wobec ucznia sprawiającego problemy wychowawcze, dydaktyczne, eksperymentującego ze środkami psychoaktywnymi.
- Strategia postępowania wychowawcy lub nauczyciela wobec ucznia prawdopodobnie dotkniętego przemocą domową.

Załączniki:

- Plany pracy wychowawczo-profilaktycznej klas.
- Roczny harmonogram imprez i uroczystości szkolnych.
- Roczny harmonogram konkursów wewnątrzszkolnych.
- Roczny plan pracy samorządu uczniowskiego.
- Propozycje programów profilaktycznych dla uczniów, pogadarek dla rodziców i rad szkoleniowych dla nauczycieli.

Szkoła Podstawowa nr 184 w Łodzi im. Ludwika Waryńskiego